

Tisztelt Olvasónk!

Ma már senki nem használja a szakképző intézményekre azt a kifejezést, hogy „másodrangú iskola”. Ez korábban még sokszor érzékelhető volt. Az elmúlt 28 év alatt azonban jelentős és gyökeres változáson ment át a szakképzés rendszere, és ez a nagyon sűrű változásokban volt igazán tetten érhető. Jó példa erre az a ténysorozat, hogy a 2019-ben megszűnő OKJ 26 éves „pályafutása” során 25 alkalommal módosult, egyetlenegy évet kivéve (2004).

Öröm számunkra, hogy egy ilyen rangos pedagógiai folyóirat, mint az Új Pedagógiai Szemle 2021-ben egy teljes tematikus számot szentel a szakképzésnek. A lapszámba olyan szakmai írásokat próbáltunk válogatni, amelyek egyfelől közvetítik a szakképzés specifikumait, ugyanakkor megjelenítik a neveléstudományi, pedagógiai, szakképzés-pedagógiai beágyazottságokat is.

Talán könnyebb lenne azt meghatározni, hogy mire nem vállalkozunk ezen a 144 oldalon keresztül a szakképzési tematikus számban. Többek között arra, hogy teljes keresztmetszetét adjuk akár csak a mai kor hazai szakképzésének. A szervezeti-irányítási kérdések is inkább áttételesen jelennek meg a szövegekben, de például a szakpolitikai döntések hátterét már egyáltalán nem tudjuk elemezni; a kialakult konkrét szervezeti struktúrákra, háttérintézményekről szinte alig van mély ismeretünk. Maradt hát néhány, a szerzők által átlátott

és így preferált terület, amelyekre ha perspektívát nyitunk, talán érzékeltetni tudjuk a sokrétegű és sokágú szakképzés néhány jellegzetességét, fontos mai kontextusát.

2-3 éve minden szempontból fontos átalakulás zajlik a szakképzési stratégiai célok mentén. A kínálatvezérelt, gyakorlatias, vonzó és korszerű szakképzést mára már törvényben is rögzített módon teljesen új pályára állította a kormányzat. Ebben a tartalmi, szerkezeti és szervezeti átalakulásban tetten érhetőek a társadalmi presztízs növekedését, a problémák kezelését célzó szándékok. Vannak olyan mutatók, tapasztalatok, amelyek igazolják, hogy jó az irány. De vannak, lehetnek nemcsak rejtett, hanem meglévő „rendszer-szintű problémák”, amelyek csökkenthetik az átállás hatékonyságát. A nagy kérdés az, hogy ezt a hatalmas, egyidőben elindított átalakítást hogyan követik a szakképzésben érintett felek, a vállalatok, az iskolák és a jelentkező, illetve jelenlegi tanulók?

A fenti gondolatok jegyében ajánljuk olvasóink figyelmébe ezt a tematikus lapszámot. A magyarországi szakképzési rendszer gyors és állandó változásait nem könnyű követni – de talán az olvasók egy aktuális és hiteles pillanatképet kapnak most ehhez segítségül.

Molnár György
vendégszerkesztő